

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Helse Stavanger HF
v/ Trane, Ina
Postboks 8100
4068 STAVANGER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/2703-6

10. september 2018

Tolkningsuttalelse - helsepersonellovens krav om at det skal utpekes en person med ansvar for videreformidling av opplysninger

Vi viser til henvendelse av 17. juli 2018 fra Helse Stavanger HF ved personvernombud Ina Trane. Helse Stavanger HF stiller spørsmål ved hvordan man skal forstå kravet om at det skal utpekes *en* person med ansvar for videreformidling av opplysninger til barnevernmyndighetene i helsepersonelloven § 33 fjerde ledd.

Helse Stavanger HF spør om ordlyden i § 33 fjerde ledd skal tolkes helt bokstavelig, slik at helseforetaket kun kan utpeke *en* person som har dette videreformidlingsansvaret til barnevernmyndighetene på vegne av hele helseforetaket. Alternativt om foretaket f.eks. kan utpeke en person i hver klinikk som har dette videreformidlingsansvaret. Det opplyses i tilknytning til dette at det i Helse Stavanger er 9 klinikker.

Ordlyden i helsepersonelloven § 33 fjerde ledd tilsier ikke i seg selv at det kun kan utpekes en person for et helt helseforetak. Kravet om å utpeke en person i § 33 fjerde ledd er rettet mot "helseinstitusjoner". Helseforetakenes størrelse og organisering varierer og kan bestå av både en og flere nærmere avgrensede helseinstitusjoner. Et helseforetak består for eksempel ofte av flere sykehus.

Kravet om at helseinstitusjoner skal utpeke en person for videreformidling av opplysninger kom inn i lovgivningen da helsepersonelloven ble vedtatt i 1999. Det fremgår av lovproposisjonen (dvs. forarbeidene til loven) at kravet ble innført for å hindre ansvarspulverisering:

"For å imøtekomme påstander om ansvarspulverisering, foreslår departementet å tydeliggjøre at opplysningsplikter innen helseinstitusjoner må knyttes til en person som

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Helserettsavdelingen

Saksbehandler
Åshild Flatebakken
22 24 85 73

utpekes av institusjonen til å ha hovedansvaret for å gi slike opplysninger. I denne sammenhengen kan det være personell som representerer flere helsepersonellgrupper – jordmor, psykolog, lege, tannlege m fl – avhengig av hvor og av hvem pasienten behandles." Jf. Ot.prp. nr. 13 (1998-1999) Om lov om helsepersonell m v (helsepersonelloven) punkt 12.3.4.

Fra særmerknaden til bestemmelsen i proposisjonen fremgår det videre at fjerde ledd: *"... inneholder bestemmelse om at det i institusjoner skal utpekes en person som skal ha ansvaret for utleveringen av opplysninger til formål som nevnt. Det innebærer at en person skal sørge for at opplysninger blir gitt etter at det er foretatt en grundig vurdering av om vilkåret for utleveringen er til stede. Denne personen må foreta en samordning samt en viss styring med hva slags informasjon som gis. Forslaget tar sikte på å forhindre at flere personer på bakgrunn av forskjellig vurderingsgrunnlag utleverer opplysningene."*

Formålet med at det skal utpekes en person med dette ansvaret er således å sikre faktisk videreformidling der hvor vilkårene er oppfylt, samt sikre videreformidling i tilfeller der flere har opplysningsplikt om samme forhold. Formålet er videre å sikre at videreformidlingen blir samordnet, og til en viss grad styrt, i tilfeller der det skulle være behov for det.

Etter Helse- og omsorgsdepartementets vurdering tilsier verken ordlyden eller de ovenfor gjengitte formålene at det kun er adgang til å utpeke *en* person for et helt helseforetak. Departementet viser videre til spesialisthelsetjenesteloven § 2-2, som blant annet fastslår at spesialisthelsetjenesten skal tilrettelegge sine tjenester slik at personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter. Etter departementets syn må dette, sammen med formålene med kravet om å utpeke en person, være avgjørende for om helseforetak velger å utpeke en person med videreformidlingsansvaret for hele helseforetaket, eller en person for en eller flere nærmere avgrensede helseinstitusjoner innenfor helseforetaket.

Dersom det utpekes flere personer, er det viktig at helseforetaket sørger for at det enkelte helsepersonell vet hvilken person som har videreformidlingsansvaret innenfor den helseinstitusjonen hvor vedkommende utfører tjenester. Dette er viktig for at helsepersonellet skal vite hvem det skal henvende seg til når det oppstår et spørsmål om opplysningsplikt til barnevernmyndighetene, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2 om tilrettelegging slik at ansatte blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter.

For å sørge for at helsepersonell oppfyller opplysningsplikten, har departementet blant annet understreket at tjenestene må ha gode rutiner for hvordan opplysninger skal gis og at

rutinene er godt kjent for helsepersonellet. Opplysninger om hvilken person som har videreformidlingsansvaret innenfor ulike deler av helseforetaket, bør inngå i rutinene.

Elisabeth Salvesen (e.f.)
avdelingsdirektør

Åshild Flatebakken
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Helsedirektoratet

KOPPI